

ԿԱՃԱՌ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ
◆
КАЧАР
НАУЧНОЕ ПЕРИОДИЧЕСКОЕ ИЗДАНИЕ
◆
KATCHAR
SCIENTIFIC PERIODICAL

1

2023

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ
АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF
ARMENIA

ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-EDUCATIONAL CENTER

**ԿԱՃԱՌ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ**

•

**КАЧАР
НАУЧНОЕ ПЕРИОДИЧЕСКОЕ
ИЗДАНИЕ**

•

**KATCHAR
SCIENTIFIC PERIODICAL**

1

ԵՐԵՎԱՆ 2023

Երաշխավորվել է տպագրության ՀՀ Գիտությունների ազգային
ակադեմիայի գիտակրթական միջազգային կենտրոնի գիտական
խորհրդի կողմից

Рекомендовано к печати Ученым советом Международного научно-
образовательного центра Национальной Академии наук РА

Recommended by the Scientific Council of the International
Scientific-Educational Center of NAS RA

© ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա,
Գիտակրթական միջազգային կենտրոն, 2023

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱԶՄ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ
EDITORIAL BOARD

Խմբագրական խորհրդի նախագահ

Ալբերտ Սարգսյան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր,
պրոֆեսոր

Գլխավոր խմբագիր

Նաիրա Հակոբյան, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Պատասխանատու քարտուղար

Նարինե Վարդանյան, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Հայերենի խմբագիր՝ **Նարինե Վարդանյան**

Անգլերենի խմբագիր՝ **Արտավազ Դաբադյան**

Ռուսերենի խմբագիր՝ **Մելինե Սարգսյան**

Տեխնիկական խմբագիր՝ Վիկտորյա Մարջանյան

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ՝

Կարեն Խաչատրյան՝ պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Հայկ Պետրոսյան՝ մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Վարդան Դևրիկյան՝ բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Աստղիկ Փեփոյան՝ կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Աննա Աբաջյան՝ բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Նաիրա Այվազյան՝ կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Զոն Սարգսյան՝ բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Անի Քալաջիան՝ գիտությունների դոկտոր հոգեկան առողջության ոլորտում
(ԱՄՆ)

Դավիթ Պիպոյան՝ սննդագիտության դոկտոր (Իտալիա)

Ղազար Գալոյան՝ երկրաբանական գիտությունների թեկնածու, Տիեզերքի մասին
գիտությունների դոկտոր (Ֆրանսիա)

Աննա Մարիա Թամմարո՝ տեղեկատվական գիտությունների թեկնածու
(Իտալիա)

Նիկոլո Մերենդինո՝ գիտությունների թեկնածու սննդի կենսատեխնոլոգիայի
ոլորտում (Իտալիա)

Զիակոմո Բրանկա՝ գիտությունների թեկնածու գյուղատնտեսության
քաղաքականության ոլորտում (Իտալիա)

Ալեսանդրո Բուֆալինի՝ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու
(Իտալիա)

Հայկ Ուտիջիան՝ երաժշտական գիտությունների թեկնածու (Չեխական
Հանրապետություն)

Տիգրան Զարգարյան՝ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Կարեն Սարգսյան՝ տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ
Մերի Սարգսյան՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Գոհար Գրիգորյան՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Մարիաննա Ավետիսյան՝ հոգեբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Աննա Խաչատրյան՝ հոգեբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Նաիրա Համբարձումյան՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Հակոբ Թադևոսյան՝ մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Կարինե Ավետիսյան՝ քիմիական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Միրա Անտոնյան՝ սոցիոլոգիական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Լիլիթ Ղազանչյան՝ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Արմեն Սարգսյան՝ տնտեսագիտության թեկնածու
Մերգեյ Բագրատյան՝ տնտեսագիտության թեկնածու
Հրաչյա Ասցատրյան՝ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու
Լիլիթ Սահակյան՝ աշխարհագրական գիտությունների թեկնածու
Արուսյակ Հարությունյան՝ հետազոտող՝ կրթության ոլորտում

Преседатель редакционной коллегии

Альберт Саргсян

доктор физико-математических наук, профессор

Главный редактор

Наира Акопян, доктор психологических наук, профессор

Ответственный секретарь

Нарине Варданян, кандидат филологических наук, доцент

Редактор армянского текста - **Нарине Варданян**

Редактор английского текста- **Артавазд Дабагян**

Редактор русского текста – **Мелинэ Саркисян**

Технический редактор - Виктория Сарджанян

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Карен Хачатрян

доктор исторических наук, профессор

Гайк Петросян

доктор педагогических наук, профессор

Вартан Деврикан

доктор филологических наук, профессор

Астхик Пепоян

доктор биологических наук, профессор

Анна Абаджян

доктор филологических наук, профессор

Наира Айвазян

доктор биологических наук

Джон Саркисян

доктор медицинских наук, профессор

Ани Каладжян

доктор наук о психологическом здоровье (США)

Давид Пипоян

доктор пищевых наук (Италия)

Казар Галоян

кандидат геологических наук, доктор наук о космосе

(Франция)

Анна Мария Таммаро

кандидат наук об информации (Италия)

Николо Мерендино

кандидат наук по пищевым биотехнологиям (Италия)

Джиакомо Бранка

кандидат наук по сельскохозяйственной политике

(Италия)

Алессандро Буфалини

кандидат юридических наук (Италия)

Аик Утиджиан

кандидат наук о музыке (Чешская Республика)

Тигран Заргарян

кандидат технических наук, доцент

Карен Саргсян

кандидат экономических наук, доцент

Мери Саргсян

кандидат филологических наук, доцент

Гоар Григорян

кандидат филологических наук, доцент

Марианна Аветисян

кандидат психологических наук, доцент

Анна Хачатрян

кандидат психологических наук, доцент

Наира Амбарцумян

кандидат психологических наук, доцент

Акоп Тадевосян

кандидат педагогических наук, доцент

Каринэ Аветисян

кандидат химических наук, доцент

Мира Антонян

кандидат социологических наук, доцент

Лилит Казанчян

кандидат юридических наук, доцент

Армен Саркисян

кандидат экономических наук

Сергей Багратян

кандидат экономических наук

Грачья Асцатрян

кандидат технических наук

Лилит Саакян

кандидат географических наук

Арусяк Арутюнян

исследователь в области образования

Chief of the Editorial Board

Albert Sargsyan, Doctor of Physics and Mathematics, Professor

Editor-in-Chief

Naira Hakobyan, Doctor of Psychology, Professor

Executive Secretary

Narine Vardanyan, PhD in Philological Sciences, Associate Professor

Armenian Editor - **Narine Vardanyan**

English Editor- **Artavazd Dabaghyan**

Russian Editor - **Meline Sargsyan**

Technical Editor – Viktorya Sarjanyan

EDITORIAL BOARD

Karen Khachatryan

Doctor of History, Professor

Hayk Petrosyan

Doctor of Pedagogy, Professor

Vardan Devrikyan

Doctor of Philology, Professor

Astghik Pepoyan

Doctor of Biology, Professor

Anna Abajyan

Doctor of Philology, Professor

Naira Ayyazyan

Doctor of Biology

John Sarkissian

Doctor of Medical Sciences, Professor

Ani Kalayjian

Doctor of Mental Health (USA)

Davit Pipoyan

Doctor of Food Science (Italy)

Ghazar Galoyan

PhD in Geological Sciences, Doctor of Sciences of the

Universe (France)

Anna Maria Tammamro

PhD in Information Science (Italy)

Nicolo Merendino

PhD in Food Biotechnology (Italy)

Giacomo Branca

PhD in Agricultural Policy (Italy)

Alessandro Bufalini

PhD in Law (Italy)

Haig Utidjian

PhD in Musicology (Czech Republic)

Tigran Zargaryan

PhD in Technical Sciences, Associate Professor

Karen Sargsyan

PhD in Economics, Associate Professor

Meri Sargsyan

PhD in Philological Sciences, Associate Professor

Gohar Grigoryan

PhD in Philological Sciences, Associate Professor

Marianna Avetisyan

PhD in Psychological Sciences, Associate professor

Anna Khachatryan

PhD in Psychological Sciences, Associate Professor

Naira Hambardzumyan

PhD in Philological Sciences, Associate Professor

Hakob Tadevosyan

PHD in Pedagogy Sciences, Associate Professor

Karine Avetisyan

PhD in Chemical Sciences, Associate Professor

Mira Antonyan

PhD in Sociological Sciences, Associate Professor

Lilit Ghazanchyan

PhD in Juridical Sciences

Armen Sargsyan

PhD in Economics

Sergey Bagratyan

PhD in Economics

Hrachya Astsatryan

PhD in Technical Sciences

Lilit Sahakyan

PhD in Geographical Sciences

Arusyak Harutyunyan

Researcher in Education

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-EDUCATIONAL CENTER

ԿԱՃԱՌ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ
*
КАЧАР
НАУЧНОЕ ПЕРИОДИЧЕСКОЕ
ИЗДАНИЕ
*
KATCHAR
SCIENTIFIC PERIODICAL

1

Համարի թողարկման պատասխանատու
և գլխավոր խմբագիր՝ ՆԱԻՐԱ ՀԱՎՈՐՅԱՆ

Համակարգչային ձևավորումը՝ ՎԱՀՐԱՄ ՂԱՐԱԽԱՆՅԱՆԻ

Չափսը՝ 70X100/16
Ծավալը՝ 13 պայմ. տպ. մամուլ
Պատվեր՝ 1: Տպաքանակը՝ 100
Գինը՝ պայմանագրային

«Տիր» հրատարակչություն ՍՊԸ
Երևան, Հ. Քաջազնունու փ., 14/10
Տպագրվել է «Տիր» հրատարակչության տպագրատանը
Հասցեն՝ Երևան, Ա. Միկոյանի փ., 2/2